

coMiesięcznik

Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS - Styczeń 2025

Szanowni Państwo

„coMiesięcznik” – biuletyn informacyjny PKN ICOMOS ma służyć realizacji priorytetowego zadania naszej organizacji jakim jest dostarczanie informacji na tematy konserwatorskie. „coMiesięcznik” jest skierowany do całego polskiego środowiska konserwatorskiego, rozpowszechniając bieżące informacje na temat wydarzeń i spraw związanych z ochroną zabytków. „coMiesięcznik” prezentuje informacje dostarczone przez członków PKN ICOMOS oraz środowisko konserwatorskie. Informacje mają formę krótkich notek, uporządkowanych w najprostszy sposób. Prosimy Państwa o przesyłania krótkich notek o wszelkich konferencjach, publikacjach i wydarzeniach, które mogą zainteresować środowisko konserwatorskie na adres:

biuletyn.pknicomos@gmail.com

Redakcją i oprawą graficzną biuletynu zajmuje się Pan Jakub Andrzejewski.

W imieniu Prezydium PKN ICOMOS
Bogusław Szmygin

Informacje

Akademia Konserwatorska – nowa inicjatywa PKN ICOMOS
Zielona Góra, czerwiec 2025 r.

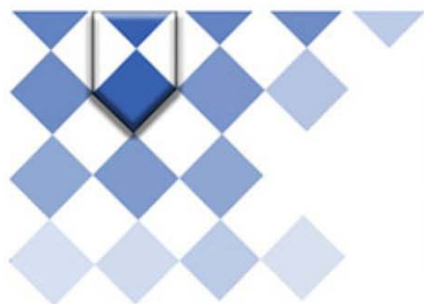
Na zaproszenie Lubuskiej Wojewódzkiej Konserwator Zabytków w czerwcu 2025 r. w Zielonej Górze odbędzie się pierwsza Akademia Konserwatorska - innowacyjny program warsztatów skierowany do samorządowych konserwatorów zabytków oraz pracowników samorządów, posiadających doświadczenie zawodowe w obszarze ochrony zabytków. Warsztaty stanowiąc będą platformę wymiany wiedzy i dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Dzięki eksperckiej formule, łączącej teorię, praktykę i przepisy, Akademia stworzy nową formułę edukacyjną oraz unikalne forum podnoszenia kwalifikacji. Szczegółowe informacje o zapisach i programie zostaną podane w późniejszym terminie.

XI Szkoła Letnia Poznań
27-29 sierpnia 2025 r.

Szanowni Państwo, informujemy że XI Szkoła Letnia odbędzie się w dniach 27-29 sierpnia 2025 r. w Poznaniu, gdzie Miejska Konserwator Zabytków przybliży nam rolę samorządu w ochronie i opiece zespołów staromiejskich. Wydarzenie jest adresowane przede wszystkim do młodych specjalistów różnych profesji z zakresu zabytkoznawstwa i konserwacji zabytków, dla których będzie to okazja do nabycia nowej wiedzy i doświadczeń. Szczegółowe informacje o rekrutacji i programie zostaną podane w późniejszym terminie.

Zaproszenie do składania artykułów do publikacji pokonferencyjnej „Autentyzm zabytków – 30 lat Dokumentu z Nara o autentyczności”

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Szanowni Państwo,

W dniach 2-3 grudnia 2024 w Arkadach Kubickiego na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się konferencja naukowa „Autentyzm zabytków – 30 lat Dokumentu z Nara o autentyczności”. Kolejnym etapem dyskusji o pojęciu autentyczności w kontekście teorii i praktyki ochrony dziedzictwa w Polsce będzie monograficzny numer czasopisma naukowego „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego”, którego wydawcą jest PKN ICOMOS.

Zapraszamy wszystkich autorów zainteresowanych tematyką autentyczności dziedzictwa i metod jego analizy do przygotowania oraz przesłania artykułów na adres redakcji do dnia **31 stycznia 2025 roku**. Publikacja zostanie wydana w języku angielskim, co obowiązuje do ścisłego przestrzegania zasad określonych w „Wytycznych dla autorów”. Warto podkreślić, że w publikacji znajdą się również liczne artykuły autorów zagranicznych, co nadaje jej wymiar międzynarodowy.

Szczegółowe informacje dotyczące wymogów redakcyjnych znajdują się pod tym linkiem:

<https://ph.pollub.pl/index.php/odk/about/submissions>

W imieniu redakcji czasopisma
„Ochrona Dziedzictwa Kulturowego”

B. Szmygin

ICOMOS TheoPhilos ISC Conference 2025: Dialogue between Conservation Experts and Other Stakeholders in Built Heritage Protection – 20th Anniversary of The Faro Convention

When: March 13–14, 2025

Where: Palazzo Coppini, Florence, Italy

Join the ICOMOS TheoPhilos ISC Conference 2025, a global event celebrating the 20th Anniversary of the Faro Convention. Set in the historic Palazzo Coppini, this conference brings together experts in heritage conservation, stakeholders, and decision-makers to discuss the future of built heritage protection.

Why Attend the ICOMOS Conference in Florence?

This international conference offers unparalleled opportunities to:

- **Enhance Knowledge:** Learn about the latest trends, methods, and challenges in cultural heritage preservation.
- **Showcase Innovations:** Explore case studies of successful collaborations in built heritage conservation.
- **Build Global Connections:** Network with leading conservationists, policymakers, and stakeholders.

Conference Themes

The program will focus on three crucial topics:

1. The role, rights and tasks of conservation experts and other stakeholders in the protection and conservation of built heritage /theoretical approaches/;
2. The organization, training and education of conservation experts for multi-disciplinary work in conservation /methodological approaches/;
3. Examples of good practice of dialogue between conservation experts and stakeholders /practical approaches/.

More information:

<https://www.lifebeyondtourism.org/join-the-icomos-theophilos-isc-conference-dialogue-between-conservation-experts-and-other-stakeholders-in-built-heritage-protection-20th-anniversary-of-the-faro-convention/>

International Day of Monuments and Sites 2025 – Heritage under Threat from Disasters and Conflicts: Preparedness and Learning from 60 years of ICOMOS Actions

At the 2023 General Assembly in Sydney, Disaster and Conflict Resilient Heritage - Preparedness, Response and Recovery was selected as the theme for the Triennial Scientific Plan (TSP) 2024-2027. The first year of the plan focuses on how we can prepare for possible disasters, through the prevention and mitigation of hazards, improving resilience, as well as by preparing for conflicts that threaten our cherished heritage resources.

In this context, one might ask in 2025: How can members and constituent Committees of ICOMOS better prepare for these disasters? What role can we play collectively, and what do we need to be effective in that work?

Following on from the celebration of the 60th anniversary of the Venice Charter in 2024, ICOMOS will celebrate its 60th anniversary in 2025. The Second Congress of Architects and Specialists of Historic Buildings, held in Venice in 1964, adopted 13 resolutions, the first being the International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites, better known as the Venice Charter, and the second, put forward by UNESCO, was the creation of ICOMOS in 1965.

The International Day for Monuments and Sites (IDMS), celebrated each year on 18 April, provides us with a unique opportunity to raise awareness of our organization and the work we do to conserve and protect the world's universally significant cultural resources under threat of accelerating disasters and conflicts. The 2025 IDMS celebrations will therefore focus on the 60 years of ICOMOS actions in relation to safeguarding heritage under threat of disasters and conflicts as well as its future objectives in prevention, mitigation, preparation, emergency response, and recovery that we can take to safeguard heritage in times of crisis. The 2025 IDMS activities and recognition of our work over the last 60 years will conclude with the Symposium of the ICOMOS Annual General Assembly (Nepal, 13-19 October 2025).

More information:

https://www.icomos.org/en/89-english-categories/home/154299-disaster-and-conflict-resilient-heritage-preparedness?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0Z2pKauexFzKdcFxr9BGCKrw8cQ4PRnddjhboMV-2JAOOn-ln_Np1Nwcyll_aem_FJ5-byzdDqK1t1e5rkFEeA

**CALL
FOR
ABSTRACTS**

UNESCO, the Government of the
Republic of Kenya, the African World
Heritage Fund

**International Conference
on Heritage Authenticity
in Africa**

Application Deadline
31 January 2025

The International Conference on Heritage Authenticity in Africa will take place in Nairobi, Kenya, from 5 to 9 May 2025, with the aim of fostering an exchange of research, experience, knowledge and observations.

The International Conference on Heritage Authenticity in Africa will clarify heritage authenticity, integrity, conservation theory, and practice at all levels of the continent and contribute to the identification, documentation, protection, valorization, and promotion of humanity's heritage within and beyond the African continent. Participants will include government officials, scholars, heritage experts, community representatives, NGOs, and civil society concerned with world heritage from all the countries on the African continent and international partners.

The International Conference will seek to identify, through open discussion, issues concerning the understanding of heritage authenticity and integrity in Africa and ways to identify more African heritage properties in order to enhance efforts for their protection. As an output, the conference will contribute to the repositioning of heritage authenticity and integrity in theory and practice in an African context.

20 December 2024: Abstract online submission opens

31 January 2025: Deadline for submission of abstracts to the UNESCO Conference Secretariat

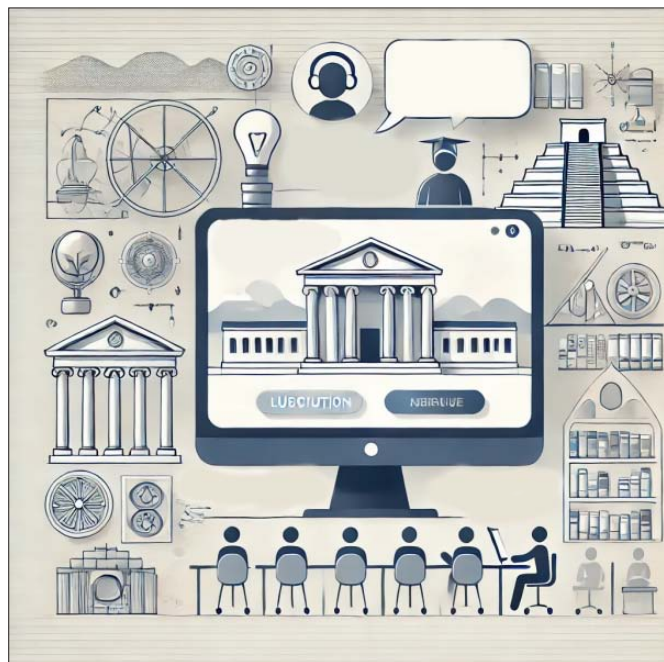
15 February 2025: Authors notified of abstract submission outcome

28 February 2025: Authors' registration deadline to confirm attendance to the conference*

5 – 9 May 2025: International Conference on "Heritage Authenticity in Africa" in Nairobi, Kenya.

More information:

https://www.unesco.org/en/articles/international-conference-heritage-authenticity-africa?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0Z2pKauexFzKdcFxr9BGCKrw8cQ4PRnddjhb0MV2JAOn-In_Np1NwcyII_aem_FJ5-byzdDqK1t1e5rkFEeA

21 stycznia odbył się ostatni wykład I semestru Otwartych Wykładów PKN ICOMOS. Na wykłady online zapisało się łącznie 300 osób, a nagrania trzech pierwszych wykładów na kanale YouTube PKN ICOMOS odtworzone zostały dotychczas ponad 1500 razy.

Dziękujemy wykładowcom: prof. B. Szmyginowi, dr. A. Siwkowi, prof. M. Gawlickiemu oraz prof. P. Molskiemu za podzielenie się wiedzą i doświadczeniem, które wzbogacają rozumienie teorii i podstaw działań konserwatorskich.

II semestr – Metodyka badań dla projektów konserwatorskich

Drugi semestr Otwartych Wykładów PKN ICOMOS zakłada zapoznanie uczestników z podstawową metodyką badań niezbędnych do przygotowania projektów konserwatorskich. Wykłady będą odbywać się raz w miesiącu, od marca do czerwca, w drugiej połowie miesiąca (szczegółowe informacje o terminach zostaną przekazane w późniejszym terminie)

Harmonogram i tematyka wykładów:

Marzec:

Badania konserwatorskie – cel, zakres, metodyka

Wprowadzenie do zagadnień związanych z badaniami konserwatorskimi. Omówione zostaną cele, zakres oraz różnorodne metodyki wykorzystywane w tym obszarze.

Kwiecień:

Badania archeologiczne – współczesne metody pracy archeologa w ochronie dziedzictwa kulturowego. Wykład poświęcony nowoczesnym metodom stosowanym w badaniach archeologicznych, z uwzględnieniem ich roli w ochronie dziedzictwa kulturowego.

Maj:

Badania architektoniczne – rola w procesie projektowania konserwatorskiego

Omówienie znaczenia badań architektonicznych jako kluczowego elementu w procesie przygotowywania projektów konserwatorskich.

Czerwiec:

Współczesne metody badania zabytków – w celu opracowania techniki i technologii prac konserwatorskich. Przegląd nowoczesnych metod badań zabytków, które wspierają opracowywanie efektywnych technik i technologii konserwatorskich.

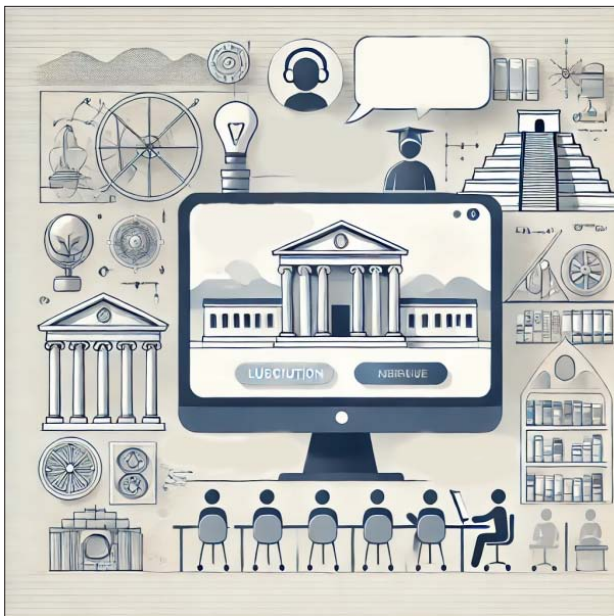
Zapraszamy do uczestnictwa w tym cyklu wykładów, jak również do dzielenia się informacją o nich z jak najszerszym gronem osób zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego.

Koordinację wykładów w imieniu Prezydium PKN ICOMOS objęła Pani prof. Krystyna Kirschke (krystyna.kirschke@pwr.edu.pl), opiekę organizacyjną i techniczną sprawuje Pani Alina Tarsa (sekretariat@icomos-poland.org).

Informujemy, iż nagrane wykłady są dostępne na platformie YouTube na naszym kanale „PKN ICOMOS”, serdecznie zapraszamy, link poniżej:

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

„Otwarte Wykłady PKN ICOMOS” (wykład nr 4)

Na platformie YouTube jest już dostępne nagranie wykładu prof. Piotra Molskiego „Podstawowe działania w ochronie zabytków „ w ramach cyklu „Współczesna Ochrona Zabytków – Otwarte Wykłady PKN ICOMOS”

Link do nagrania:

https://www.youtube.com/watch?v=w4hAjtt_uNA

Bucharest Manifesto For Quality-Driven Cultural Heritage Practice in Europe

The Bucharest Manifesto is the key outcome of the European Heritage Policy Agora, organised by Europa Nostra on 8 October 2024 in Romania's capital city. The Bucharest Manifesto incorporates the contributions to the Agora and builds on the invaluable work on this topic done by ICOMOS and the Davos Baukultur Alliance.

Read/download the Manifesto (PDF):

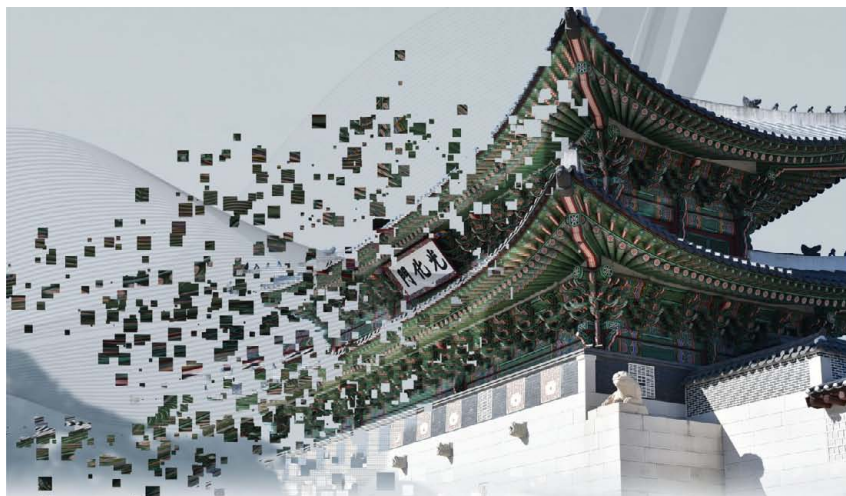
https://www.europanostra.org/wp-content/uploads/2024/11/Bucharest-Manifesto-20241127.pdf?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR1FBQrBeZTesYnEljQbb2SvelLKjYr1HXQzFyRst7_7RuTsl9-gimlK-U4_aem_A9MdbG6vIBrRqbyOJO2zQA

more information:

<https://www.europanostra.org/bucharest-manifesto-for-quality-driven-cultural-heritage-practice-in-europe/>

Konferencje

CIPA 2025 SEOUL International Symposium

Heritage Conservation from Bits

From Digital Documentation to Data-driven Heritage Conservation

SEOUL
Location: National Museum of Korea
25th (Mon) - 29th (Fri), Aug. 2025.
9:00 AM - 10:00 PM

CIPA 2025 SEOUL

www.cipa2025seoul.org

Co-organized by

Supporting Organizations

We are pleased to announce the CIPA 2025 SEOUL International Symposium, jointly organized and hosted by the Korea Advanced Institute of Science and Technology (KAIST) and the National Museum of Korea, with support from ICOMOS CIPA, ISPRS, and ICOMOS International.

The symposium will take place from Monday, August 25 to Friday, August 29, 2025, at the National Museum of Korea in Seoul, South Korea.

The theme for this event is:

Heritage Conservation from Bits - From Digital Documentation to Data-driven Heritage Conservation

The symposium will cover a variety of subtopics, including:

- 3D documentation and modeling of heritage
- Application of digital technologies for heritage interpretation and presentation
- Policies and ethical issues related to heritage conservation, management, and utilization
- Innovative digital technologies in museum exhibitions
- Integration of digital technologies in the preservation of intangible heritage
- AI-driven initiatives for heritage protection and conservation

(Additional topics are available on our official website.)

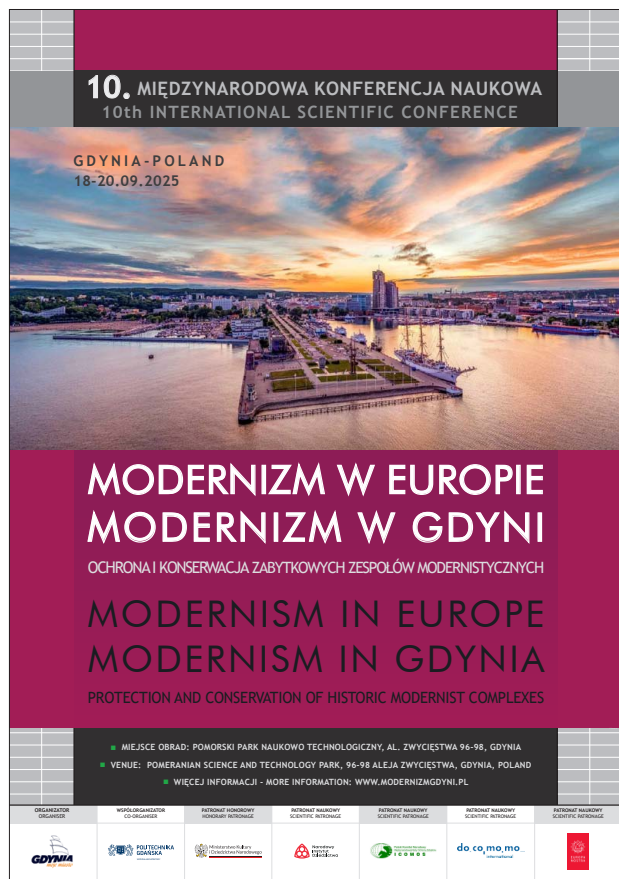
In addition, pre-symposium workshops will be held on Saturday, August 23, and Sunday, August 24, 2025, featuring diverse and engaging programs.

The first Call for Papers is now open!

More informations:

<https://cipa2025seoul.org/>

Jubileuszowa 10. międzynarodowa konferencja naukowa „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni”

PKN ICOMOS objął swoim patronatem 10. międzynarodową konferencję naukową „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni. Ochrona i konserwacja zabytkowych zespołów modernistycznych” Międzynarodowe konferencje naukowe z cyklu „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni” odbywają się w Gdyni od 2007 r. Są to najpopularniejsze w kraju, cykliczne wydarzenia o tej tematyce. Gdynia na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, stała się także poza Polską rozpoznawalna jako symbol modernizmu i jest obecnie najważniejszym ośrodkiem badań i wymiany myśli na temat architektury modernistycznej.

Jubileuszowa konferencja odbędzie się w dniach 18-20 września 2025 r. Jej tematyka koncentrować będzie się na zagadnieniach związanych z ochroną, konserwacją i zarządzaniem zabytkowymi zespołami modernistycznymi, a jednym z jej głównych celów jest propagowanie wiedzy o gdyńskim zespole miejskim. Modernistyczne Śródmieście Gdyni po wpisaniu w 2007 r. do rejestru zabytków, już w 2015 r. zostało ustanowione Pomnikiem Historii przez Prezydenta RP, a więc zaliczono je do grona najważniejszych zabytków w kraju. Natomiast w 2023 r. Modernistyczne Śródmieście Gdyni zostało wytypowane i zgłoszone jako jedyny kandydat Polski do wpisu na prestiżową Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Warto przypomnieć, że na tej elitarnej liście jest tylko 17 wpisów z Polski.

Honorowy patronat nad konferencją objęło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ponadto patronat naukowy nad wydarzeniem sprawuje Narodowy Instytut Dziedzictwa, Polski Komitet Narodowy ICOMOS, DOCOMOMO International oraz Europa Nostra.

Podobnie jak w poprzednich latach organizatorem konferencji jest Miasto Gdynia, a współorganizatorem Wydział Architektury Politechniki Gdańskiej.

Szczegółowe informacje na temat wydarzenia zamieszczone będą na:

<https://modernizmgdyni.pl/>

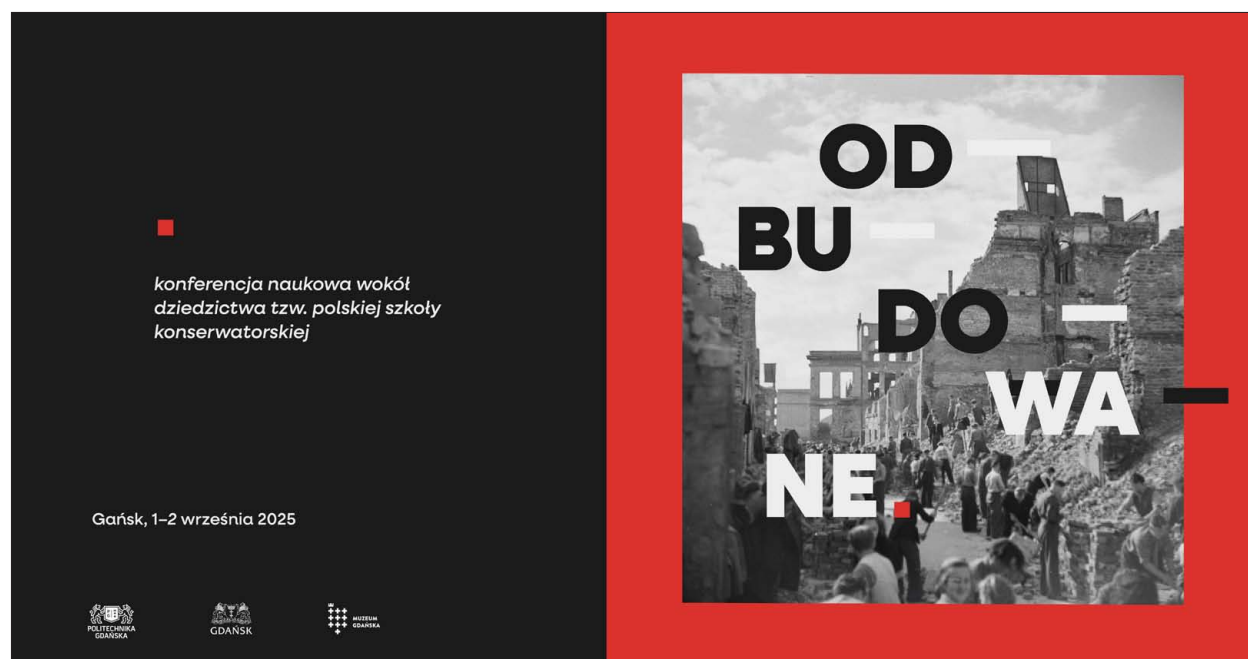
On 18-20 September 2025, the 10th international scientific conference “Modernism in Europe – Modernism in Gdynia” will be held, the theme of the anniversary event being “Protection and Conservation of Historical Modernist Complexes”. As in previous years, the organiser of the conference is the City of Gdynia, in association with the Faculty of Architecture at the Gdańsk University of Technology. The conference is held under the honorary auspices of the Ministry of Culture and National Heritage. In addition, the event is held under the scientific auspices of the National Heritage Institute, the Polish National Committee ICOMOS, DOCOMOMO International, and Europa Nostra.

Full details on the event will be published on:

<https://www.modernizmgdyni.pl/en/>

Konferencja naukowa Odbudowane Gdańsk, 1-2 września 2025 r.

Serdecznie zapraszamy na ODBUDOWANE, konferencję naukową wokół dziedzictwa tzw. polskiej szkoły konserwatorskiej, która odbędzie się w dniach 1-2 września 2025 w Gdańsku: w poniedziałek obradować będziemy w Auli Głównej Politechniki Gdańskiej, z kolei we wtorek w Wielkiej Sali Wety w Ratuszu Głównego Miasta.

W 80 lat od zakończenia Drugiej Wojny Światowej, która przyniosła niespotykaną skalę zniszczeń na ziemiach współczesnej Polski, warto raz jeszcze pochylić się nad fenomenem powojennej odbudowy w formach historycznych zespołów staromiejskich. Fenomen ten – utożsamiany często z działalnością tzw. polskiej szkoły konserwatorskiej – niestety pozostaje zazwyczaj redukowany do perspektywy doświadczeń warszawskich, których niekwestionowane znaczenie nobilitowane zostało przez wpis rekonstrukcji jego Starego Miasta na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w 1980 roku. Jednakże dotyczy on również kilkunastu innych miast w kraju, których realizacje różnią się między sobą skalą i charakterem. Dlatego też, patrząc z bardziej regionalnej – gdańskiej – perspektywy, chcielibyśmy zaprosić Państwa na konferencję naukową mającą na celu próbę ponownej (re)definicji tego fenomenu jako istotnego pola badawczego, które obejmuje swoim zainteresowaniem całość zagadnienia – powojenną odbudowę zespołów staromiejskich w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Olsztynie, Lublinie,

Bolesławcu, Opolu, Gliwicach, Raciborzu i wszystkich innych, marginalizowanych bądź nawet pomijanych dotąd przypadkach.

Zadajmy sobie raz jeszcze trud nazwania tego fenomenu, określenie jego ram teoretycznych, odnalezienia jego korzeni w przedwojennej myśli konserwatorskiej – tej polskiej, jak i międzynarodowej – wskaźmy jego braki, niedobory, błędy, ale też rozpoznajmy na nowo jego walory. Zainicjujmy wspólne badania porównawcze. Zadajmy pytania o przyszłość odbudowanych obiektów, sposób zarządzania dziedzictwem miejskim jakie one ze sobą niosą i lekcje jakie należy z nich wyciągnąć w kontekście współczesnych realizacji na obszarze tak wielu zdewastowanych zespołów staromiejskich w naszym kraju.

Mając na uwadze tak szeroko zakreślony temat zapraszamy na konferencję zarówno historyków, architektów, urbanistów, badaczy przeszłości, jak również współczesnych praktyków, projektantów czy też osoby zarządzające i mające wpływ na kreowanie obecnego wizerunku zespołów staromiejskich ukształtowanych również poprzez fenomen powojennej odbudowy w formach historycznych.

Więcej informacji na temat konferencji – a szczególnie panele tematyczne i call for papers – publikować będziemy w najbliższych miesiącach. Zachęcamy do rezerwacji terminu w Waszych kalendarzach. Śledźcie nasze konta na platformach społecznościowych: Facebook, Instagram, X i LinkedIn. Zachęcamy również do zadawania wszelkich pytań na naszego maila: odbudowane@gmail.com

dr inż. arch. Łukasz Bugalski
Politechnika Gdańska

EuCuComm 2025

Lubań, 21-23 maja 2025 r.

Serdecznie zapraszamy na trzecią już edycję międzynarodowej konferencji naukowej EuCuComm 2025: European Culture Commonwealth 2025, która odbędzie się w dniach 21-23 maja 2025 w Lubaniu (PL).

Temat przewodnim będzie:

„500 lat Reformacji na Górnych Łużycach i Śląsku: dziedzictwo religijne, architektoniczne i kulturowe”

- Ostateczny termin nadsyłania abstraktów do **01.02.2025**
- Ostateczny termin nadsyłania artykułów do 15.03.2025

Więcej informacji na stronie:

<http://www.EuCuComm.eu>

Wystawy i Wydarzenia

Konkurs „Zabytek Zadbany” edycja 2025

Jubileuszowa edycja konkursu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany” właśnie ruszyła. Już od pięćdziesięciu lat właściciele, posiadacze i zarządcy zabytków są nagradzani za prace konserwatorskie, adaptacyjne i wzorcową opiekę nad obiektami. Narodowy Instytut Dziedzictwa od 2011 prowadzi procedurę konkursową.

Harmonogram konkursu

Do 15 lutego – przesłanie dokumentacji zgłoszeniowej na adres sekretariatu Konkursu.

Do 31 października – ogłoszenie listy nagrodzonych i wyróżnionych oraz uroczysta gala wręczenia nagród i wyróżnień.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/01/02/konkurs-zabytek-zadbany-edycja-2025/>

oraz

<https://nid.pl/konkursy/zabytek-zadbany/>

exciss

VALÈNCIA 20-21-22 febrero

EXCISS 2025 Mural Painting Conservation to międzynarodowy kongres, który odbędzie się w Walencji w dniach 20-22 lutego 2025 r. Będzie dotyczył konserwacji i restauracji malowideł ściennych, będących pod wpływem ekstremalnych czynników niszczących (powódzie, pożary, wojny). Podjęta zostanie dyskusja o innowacyjnych, zrównoważonych rozwiązaniach i metodologii, która wyznaczy kierunek prewencyjnej strategii konserwatorskiej w celu zminimalizowania ryzyka i skutecznego zabezpieczenia dziedzictwa.

Celem kongresu jest stworzenie forum dla wyspecjalizowanych, międzynarodowych specjalistów w dziedzinie konserwacji-restauracji malowideł ściennych i powierzchni architektonicznych, aby promować badania nad tymi kwestiami i dzielić się strategiami, od interwencji kryzysowych i naprawczych po długoterminowe środki zapobiegawcze w celu przeciwdziałania ekstremalnym wydarzeniom.

Członkini ICOMOS Polska i ICOMOS International Scientific Committee on Mural Painting – Marta Maciąga zaprezentuje w sekcji posterów temat: Restoring Identity. A case study of conservation-restoration and reconstruction of sgraffito „Old and New Warsaw”.

Więcej informacji na stronie:

<https://exciss.blogs.upv.es/en/>

W Opactwie Benedyktynów w Tyńcu, uznanym za pomnik historii w 2017 roku, odbyła się uroczystość inauguracji odbudowanych organów w stylu renesansowym, które po ponad 80 latach powróciły na swoje miejsce w prezbiterium. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa Karol Czajkowski oraz kierownik Zespołu Zadaniowego ds. Organów Historycznych w NID, dr hab. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa.

Podczas uroczystości prof. Piotr Kosiak odczytał list Sekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnej Konserwator Zabytków, Bożeny Żelazowskiej, w którym podkreśliła znaczenie historycznych organów dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

„Spotykamy się, aby wysłuchać pierwszych dźwięków odbudowanych organów w stylu renesansowym, które prastare Opactwo Tynieckie utraciło w 1940 roku. (...) Instrument od wieków obecny w świątyniach, przechodził przemiany w zakresie wyglądu i brzmienia. Zawsze stanowił dzieło indywidualne i niepowtarzalne, bardzo ekskluzywne i niezwykle kosztowne. Wymagające wybitnych umiejętności jego twórcy – organmistrza.”

Wiceminister kultury zwróciła także uwagę na niezwykle proces odbudowy historycznych organów. „Odbudowane w Tyńcu organy renesansowe organmistrzowie wykonali historycznymi technikami, na podstawie dokładnych badań porównawczych. Wszystko to w służbie odtworzenia historycznego typu dźwięku, który przeniesie nas – słuchaczy – w muzyczną rzeczywistość dawnych wieków” – zaznaczyła sekretarz stanu w MKiDN.

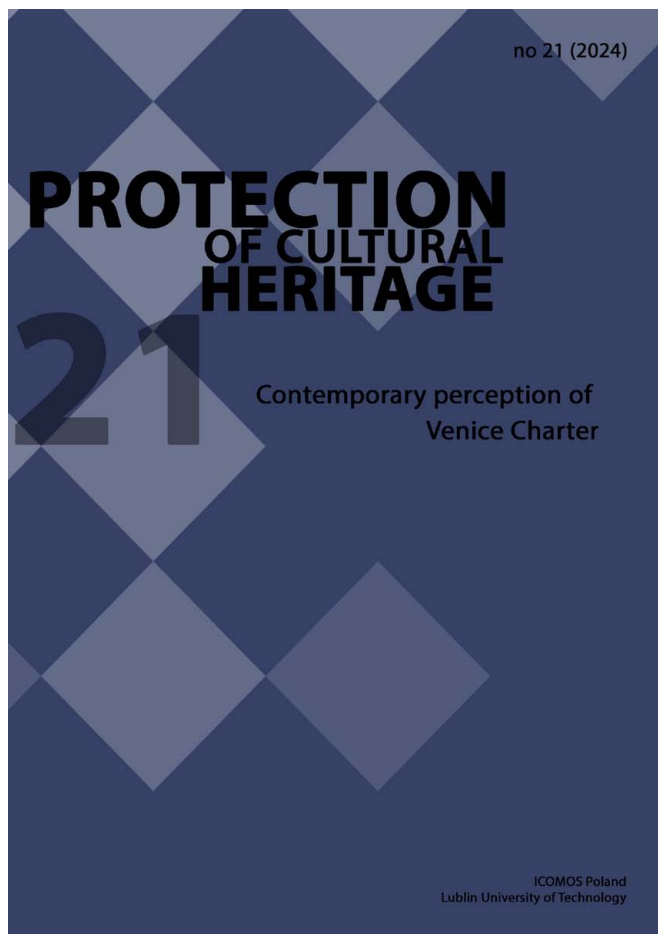
Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/01/16/uroczystosc-inauguracji-odbudowanych-organow-w-opactwie-benedyktynow-w-tyncu/>

PUBLIKACJE

„Ochrona Dziedzictwa Kulturowego”

Tom 2 Nr 21 (2024): Współczesny odbiór Karty Weneckiej

Zapraszamy do zapoznania się z treścią najnowszego numeru czasopisma „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego” Tom 2 Nr 21 (2024): Współczesny odbiór Karty Weneckiej.

Do pobrania na stronie:

<https://ph.pollub.pl/index.php/odk/issue/view/692>

Nowy numer „Ochrony Zabytków” jest już dostępny do pobrania

W najnowszym numerze „Ochrony Zabytków” znalazły się m.in. refleksje nad dziełami Władysława Hasióra, takimi jak „Żelazne Organy” czy „Płonące Ptaki”. Katarzyna Chrudzimska-Uhera przedstawia ich artystyczne znaczenie, a także burzliwe dzieje związane z recepcją społeczną i ochroną konserwatorską. Temat rzeźby plenerowej podejmuje również Sebastian Wicher, który ukazuje, jak w Białymstoku wykorzystywano sztukę do budowania wizerunku nowoczesnego miasta w czasach PRL.

Nie zabrakło również wnikliwych analiz dotyczących efemerycznego charakteru rzeźbiarskiego dziedzictwa PRL. Bernadeta Stano przybliży jego ideologiczne i artystyczne uwarunkowania, zaś Monika Koziół-Sumera opisuje, jak współpraca artystów z zakładami przemysłowymi wpływała na kształt przestrzeni miejskich.

Joanna Szymula-Grygiel opowiada historię Galerii Współczesnej Rzeźby Gdańskiej w parku Oliwskim, wskazując na współczesne wyzwania związane z ochroną tej unikatowej ekspozycji.

Xawery Stańczyk wraca do historii i krytyki I Biennale Rzeźby w Metalu, podkreślając jego znaczenie dla współczesnej refleksji nad dziedzictwem artystycznym. W kontekście prac Jerzego Beresia Anna Ozaist-Przybyła i Zofia Ozaist-Zgodzińska omawiają wyzwania związane z ekspozycją jego performatywnych dzieł drewnianych.

W sekcji dotyczącej ochrony konserwatorskiej dr Andrzej Siwek przybliży systemy ochrony rzeźby plenerowej z perspektywy Małopolski, a Maria Dankowska i Marta Liszewska podejmują debatę o stanie zachowania takich dzieł w zurbanizowanym krajobrazie Polski.

Numer ten to także miejsce dla szerokiej perspektywy badawczej. W najnowszym wydaniu można znaleźć studium warsztatu malarskiego Włodzimierza Tetmajera oraz wyniki badań archeologicznych prowadzonych na cmentarzyskach w regionie górnej Wilii. Architektura zimnowojenna również znalazła swoje miejsce, dzięki artykułowi poświęconemu ukrytym i zakazanim obiektom militarnym w Holandii.

Nowy numer zamyka recenzja książki prof. Piotra Ślęzaka, poświęconej prawnym aspektom ochrony konserwatorskiej.

Numer do pobrania:

<https://ochronazabytkow.nid.pl/numery/ochrona-zabytkow-2-2024/>

Numery bieżące oraz archiwalne są dostępne na stronie czasopisma:

<https://ochronazabytkow.nid.pl/>

„Kurier Konserwatorski” to czasopismo skierowane przede wszystkim do pracowników służb konserwatorskich. Jego zadaniem jest dotarcie z bieżącą informacją do wojewódzkich konserwatorów zabytków, pracowników Wojewódzkich Urzędów Ochrony Zabytków, konserwatorów samorządowych i do wszystkich osób działających na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce. W „Kurierze Konserwatorskim” publikowane są dokumenty, instrukcje i opinie związane z tematyką konserwacji i ochrony zabytków, jak również artykuły dotyczące prawnych aspektów tych zagadnień, wyboru właściwych procedur administracyjnych, prawidłowego prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie rozstrzygnięć merytorycznych i formalnoprawnych, a także standardów opieki nad zabytkami sprawowanej przez ich właścicieli.

W najnowszym numerze:

- Rekomendacje dotyczące postępowania z historycznymi nawierzchniami na obszarach podlegających ochronie konserwatorskiej Opracowanie: Agnieszka Olczyk, Janusz Opaska, Renata Stachańczyk
- Ochrona zabytkowych nawierzchni dróg, ulic i placów: Andrzej Billert

Numer do pobrania:

<https://ksiegarnia.nid.pl/wp-content/uploads/2024/08/Kurier-Konserwatorski-24.pdf>

Najnowszy numer magazynu „Spotkania z Zabytkami”

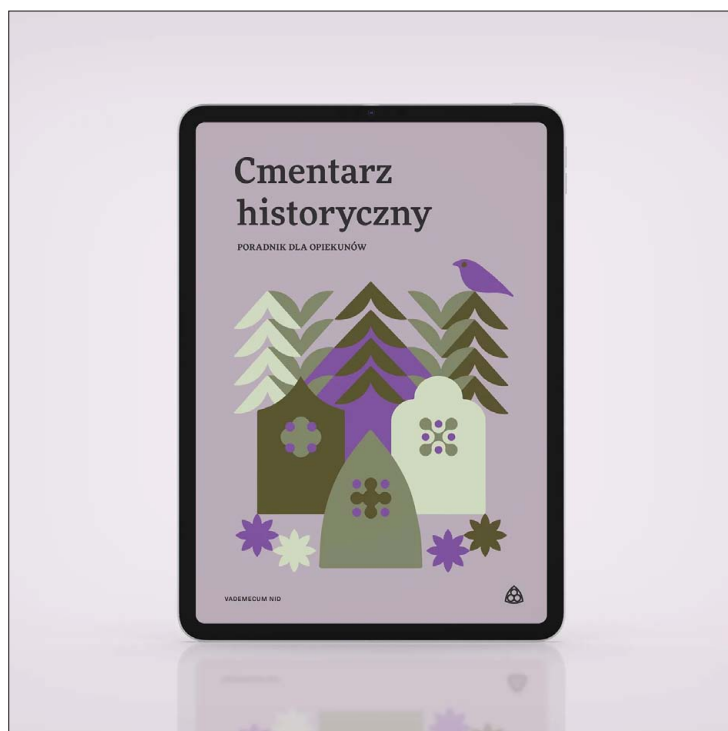
Najnowszy numer „Spotkań z Zabytkami” właśnie się ukazał. Magazyn przywita nas aż trzema różnymi okładkami. Tym razem redakcja szczególną uwagę poświęciła tkaninie – kilimom, gobelinom i projektom artystycznym, które zyskują na popularności.

W nowym numerze 1/2025 znajdziemy też m.in.:

- wywiad ze scenografką i kostiumografką Joanną Braun o wizualności w teatrze,
- historię polskiego jedwabiu,
- opowieść o dr. Apolinarym Tarnawskim – „uzdrowicielu narodu” w II RP,
- artykuły o początkach fotografii w Kopalni Soli w Wieliczce, inspiracjach reżyserki Agnieszki Holland i niezwykłym powiązaniu Marii Konopnickiej i Marii Dulębianki z Mironem Białoszewskim,
- ...a także o tradycji przemysłu motoryzacyjnego na Pomorzu, ratowaniu architektury poprzemysłowej i wykorzystaniu ludzkich włosów w XIX-wiecznej biżuterii.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/01/02/najnowszy-numer-magazynu-spotkania-z-zabytkami-juz-w-sprzedazy/>

W tym bogato ilustrowanym poradniku specjaliści i eksperci kompleksowo omawiają problematykę cmentarzy historycznych: od informacji podstawowych (liczba, charakter, akty prawne), przez ich dzieje, aż po konkretne i szczegółowe wskazówki związane z opieką nad tego typu cmentarzami. W jaki sposób określić granice, formy, układ przestrzenny cmentarza, w jaki sposób określić jego stan, jak dbać o nagrobki, małą architekturę, jak konserwować obiekty, co i w jaki sposób niszczy cmentarze, nagrobki, zieleń, kaplice, w jaki sposób temu zapobiegać, jak naprawiać, w jaki sposób dbać o zieleń, jakie stosować nawierzchnie? Poradnik nie boi się trudnego tematu kolizji między zabytkową substancją a zabytkową zielenią, między użytecznością a zachowaniem zabytku dla następnych pokoleń. Istotną częścią poradnika jest zagadnienie zieleni historycznej, ponieważ historyczne cmentarze zazwyczaj są założeniami komponowanymi jako parki. Poradnik przynosi historię szaty roślinnej na cmentarzach, symbolikę sadzonych na nich roślin, opisuje miejsce cmentarzy historycznych w krajobrazie. Przede wszystkim jednak podaje praktyczne sposoby, jak postępować z zielenią na cmentarzu historycznym. To pozycja obowiązkowa dla opiekujących się cmentarzami i dla zarządców, ale także dla pasjonatów i ludzi, którym nie jest obojętny los historycznych cmentarzy.

Poradnik do pobrania:

https://ksiegarnia.nid.pl/wp-content/uploads/2024/10/Cmentarz_historyczny_poradnik.pdf

STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH
ODDZIAŁ WROCŁAW

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA PRZY PRACACH RENOWACYJNYCH PO ZALANIU BUDYNKU WODĄ POWODZIOWĄ

Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Wrocław opracowało Instrukcję postępowania przy pracach renowacyjnych po zalaniu budynków wodą powodziową. Dokument ten zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania przy odbudowie i renowacji budynków po zalaniu i przeznaczony jest do szerokiej dystrybucji, szczególnie na terenach dotkniętych tegoroczną powodzią.

Więcej informacji w instrukcji:

<https://www.icomos-poland.org/files/141/New-category/469/instrukcja-postepowania-przy-remontach-budynkow-po-powodziSARP-PSMB202.pdf>

Książka dotyczy problemu konsekwencji narastającej różnorodności kulturowej w dobie globalizacji oraz nasilenia interakcji kulturowych. Dzielenie się, rozumienie i ekspresja tożsamości i dziedzictwa kulturowego stają się podstawowymi kompetencjami międzykulturowymi, którym poświęcona jest monografia – z własnymi tezami metodologicznymi, merytorycznymi i aksjologicznymi. Tezy te nawiązują do tradycji polskiej socjologii kultury podkreślającej semiotyczne i aksjologiczne aspekty kultury i dziedzictwa kulturowego. To ostatnie ukazane zostaje na różniących się jakościowo poziomach percepcji, doświadczania i rozwoju.

Autor redefiniuje uproszczone rozumienie pojęcia i praktyki komunikacyjnej, przeciwstawiając się odhumanizowanemu podejściu do problemu lansowanemu przez silne wpływy nauk informatycznych. Waleńcem pracy jest ukazanie wielopoziomowego i interaktywnego charakteru zjawiska komunikacji, szczególnie w odniesieniu do problematyki dziedzictwa kulturowego. W książce analizowany jest nieobecny w literaturze polskiej i światowej problem zintegrowanej teorii przestrzeni komunikowania, jaki przynosi rzeczywistość hybrydalna w cywilizacji współczesnej.

Rewitalizacja humanistycznych koncepcji komunikowania, kultury i dziedzictwa kulturowego stanowić może zasadniczy motyw lektury dla poszukującego i dociekliwego Czytelnika

Więcej informacji na stronie:

<https://akademicka.com.pl/index.php?detale=1&a=2&id=76615>

Polecamy również film, w którym autor przybliży swoje przemyślenia na tytułowe zagadnienia:

<https://www.youtube.com/watch?v=qpc07njfNZE>

Varia

Procesy projektowe w obiektach i zespołach zabytkowych - nowe międzyuczelniane studia podyplomowe!

Serdecznie zapraszamy na pierwszą edycję międzyuczelnianych studiów podyplomowych „Procesy projektowe w obiektach i zespołach zabytkowych” organizowanych wspólnie przez Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej oraz Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej.

Nabór trwa do 7 lutego 2025 roku. Ze szczegółami można zapoznać się na stronie:

<https://www.arch.pw.edu.pl/Studia/Studia-podyplomowe/Procesy-projektowe-w-objektach-i-zespolach-zabytkowych>

Studia podyplomowe adresowane są do specjalistów, którzy biorą udział w procesach projektowania w obiektach i zespołach zabytkowych – przede wszystkim projektantów-architektów i branżystów, ale również innych specjalistów uczestniczących w tym procesie - w tym pracowników służ konserwatorskich uzgadniających i nadzorujących ten proces, służb samorządowych i zarządców zabytkowych obiektów.

Podstawowym założeniem kształcenia na studiach podyplomowych jest możliwie szczegółowe zapoznanie uczestników z całym procesem i wszystkimi czynnikami wpływającymi na ochronę zabytków architektury i budownictwa w zróżnicowanej skali przestrzennej (obiekt, zespół, krajobraz) oraz z rolą architekta w interdyscyplinarnym projektowaniu konserwatorskim.

Program studiów obejmuje całościowy przegląd procesu ochrony z jego specyfiką i uwarunkowaniami formalnymi i technicznymi. Słuchacze będą mogli rozwinąć umiejętność aktywnego uczestniczenia w tym procesie projektując w zabytkach zgodnie z celami konserwatorskimi. Ważnym założeniem merytorycznym programu kształcenia jest skoncentrowanie na ochronie wartości zabytkowych realizowanej pomimo obecnych ograniczeń i presji.

Nowe wpisy na Krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego została poszerzona o kolejne cztery elementy: rucznik/rusznik – bielski rucznik obrzędowy, umiejętność wykonywania pająków ze słomy, papieru i bibuły na Lubelszczyźnie, tradycje tkackie Bodzentyna i okolic i tradycje Górali Czadeckich. Z kolei Festiwal Folklorystyczny „Limanowska Słaza” został wpisany do Krajowego rejestru dobrych praktyk w ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Ratyfikowana przez Polskę Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego zobowiązuje Państwa-Strony do prowadzenia inwentaryzacji tradycji obecnych na ich terytorium. Wpisy na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego pozwalają na dokumentowanie różnorodnych praktyk kulturowych oraz promują utrzymanie ich ciągłości. Za prowadzenie listy odpowiada Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa. Wszyscy depozytariusze dziedzictwa niematerialnego – od obrzędów i rzemiosła po tradycje językowe i muzyczne – mogą zgłaszać proponowane zjawiska do wpisu

Obecnie Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego liczy 107 wpisów, w tym cztery najnowsze, które przedstawiamy poniżej.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/01/17/nowe-wpisy-na-krajowej-liscie-niematerialnego-dziedzictwa-kulturowego-2/>

2025 Rokiem 80. rocznicy rozpoczęcia odbudowy stolicy

Rada Miasta Miasto Stołeczne Warszawa przyjęła jednogłośnie stanowisko, w którym ustanowiła rok 2025, Rokiem 80. rocznicy rozpoczęcia odbudowy Warszawy.

80 lat temu powołano Biuro Odbudowy Stolicy. Po II wojnie światowej, nasze miasto było doszczętnie zrujnowane i zniszczone. Dzięki niezwykłemu wysiłkowi mieszkanki i mieszkańców Warszawy oraz Polek i Polaków udało się odbudować stolicę. Cały rok będziemy przypominać dzieło odbudowy. Jednym z ważniejszych wydarzeń będzie premiera w Teatr Wielki - Opera Narodowa pierwszej opery o Warszawie, na podstawie książki „Najpiękniejsze miasto świata” autorstwa Grzegorz Piątek konferencje dotyczące odbudowy zabytków w Warszawie, spacer, programy edukacyjne.

Informacja ze strony:

<https://www.facebook.com/share/p/1Bh3tuJufS/>

Maciej Wróbel nowym wiceministrem kultury i dziedzictwa narodowego

Ministra kultury i dziedzictwa narodowego Hanna Wróblewska wręczyła powołanie na stanowisko sekretarza stanu Maciejowi Wróbelowi.

Maciej Wróbel

Dziennikarz, samorządowiec, wykładowca akademicki.

Ukończył studia z zakresu pedagogiki ze specjalnością edukacja medialna w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Warszawie. Przez 18 lat związany zawodowo z mediami. Przez ponad 10 lat dziennikarz Telewizji Polskiej. Autor kilku tysięcy relacji dziennikarskich, reporter programów informacyjnych TVP1 i TVP Info, wydawca i szef redakcji „Informacji” w TVP3 Olsztyn. W 2017 roku założył internetową telewizję w Olsztynie, jednocześnie współpracując ze stacją Nowa TV, gdzie prowadził Magazyn „24 Godziny”.

Od grudnia 2018 do maja 2023 r. pełnił funkcję zastępcy burmistrza Kętrzyna. Pełnił także funkcję zastępcy dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Olsztynie.

Posel na Sejm X kadencji. Członek sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz przewodniczący Podkomisji stałej ds. mediów i polityki audiowizualnej.

Laureat Ostrego Pióra BCC, nagrody głównej Rotary International, zwycięzca konkursu stypendialnego BBC Wales.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.gov.pl/web/kultura/maciej-wrobel-nowym-wiceministrem-kultury-i-dziedzictwa-narodowego>

Eksperymentują na krakowskiej kamienicy. Ma stać się wzorem dla innych budynków

Naukowcy z Politechniki Krakowskiej testują nowoczesne rozwiązania w XIX-wiecznej kamienicy przy ul. Kościuszki, by zmniejszyć jej zużycie energii o 60%. Projekt ma pomóc w modernizacji tysięcy zabytkowych budynków w Krakowie.

Kamienica przy ul. Kościuszki 18 została wybrana do pilotażowego projektu modernizacji energetycznej budynków zabytkowych. W ramach projektu FuturHist naukowcy z Politechniki Krakowskiej współpracują z Zarządem Budynków Komunalnych. Celem jest ograniczenie zużycia energii przy jednoczesnym zachowaniu historycznego charakteru obiektu.

Kamienica znajduje się w zwartej zabudowie, niedaleko Wawelu. Zbudowana z cegły, reprezentuje typowy przykład krakowskiej architektury XIX wieku. Budynek został szczegółowo przebadany pod kątem parametrów cieplnych, szczelności oraz zużycia energii.

Więcej informacji na stronie:

https://lovekrakow.pl/aktualnosci/eksperymentuja-na-krakowskiej-kamienicy-ma-stac-sie-wzorem-dla-innych-budynkow_59892.html?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR0PIL1mqHJ5wm0DIVNS5pVHel-8PUjnOQ9selvx6Ag8kB43eJMdu6HGZfQ_aem_bVl1bU1S46ke3f0pJ-S38A

In Memoriam

Romana Przybyszewska-Gudelis (1938-2024)

Prof. dr inż. arch. Romana Przybyszewska-Gudelis (30 stycznia 1938-2 października 2024)

Z wielkim smutkiem i żalem żegnamy Panią Prof. dr inż. arch. Romanę Przybyszewską-Gudelis, wieloletnią członkinię ICOMOS i ICROM, SARP i TUP (Prezeskę Oddziału Bydgoskiego przez 2 kadencje), Polskiego Stowarzyszenia Turystyki, Ekspertkę Międzynarodową w Fundacji Romualdo Del Bianco we Florencji „Life Beyond Tourism”, Prof. Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy.

Po studiach na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej (1955-1961) z dyplomem magistra inżyniera architekta podjęła pracę zawodową w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu (1961-1963).

Studia kontynuowała na Podyplomowym Studium Urbanistycznym Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Mediolańskiej we Włoszech (1964-1966). Po powrocie z Mediolanu została zatrudniona w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu na stanowisku starszego projektanta (1966-1967).

W latach 1968-1972 zatrudniła się (zgodnie ze swoimi zainteresowaniami) w Zakładzie Zagospodarowania Turystycznego GKKFiT w Toruniu i Bydgoszczy. Zakład przekształcono w resortowy Instytut Turystyki w 1972 r. W nim pracowała do roku 2000 jako adiunkt, potem docent i kierownik Zakładu Zagospodarowania Regionów i Miejscowości Turystycznych IT. Była członkiem Rady Naukowej.

Studia Doktoranckie odbyła na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej (1974-1978). Pracę doktorską „Atrakcyjność krajoznawcza miast średnich w Polsce a przestrzenne i funkcjonalne aspekty ich zwiedzania i zagospodarowania turystycznego” (promotor prof. dr hab. Leszek Dąbrowski) obroniła w roku 1980, a w 1982 roku otrzymała za nią nagrodę resortową Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nadane przez Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa otrzymała w roku 1988.

W latach 1990/91-1998/99 prowadziła zajęcia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy (późniejsza Akademia Bydgoska) w ramach umowy o dzieło.

Od 1999 do 2009 roku związana była z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy jako profesor, kierownik Zakładu Podstaw Turystyki i Rekreacji, kolejno - kierownik Zakładu Planowania i Zagospodarowania Turystycznego, Pracowni Turystyki w Miastach, Zakładu Strategii Rozwoju Turystyki. Była członkiem Senatu WSG. Sprawowała też merytoryczną opiekę nad Studiami Master na Uniwersytecie Le Mirail w Tuluzie).

Od 2009 do 2014 roku kierowała Pracownią Rozwoju Turystyki i wykładała w Instytucie Architektury, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej. Dalej - do 2020 roku pracowała w WSG na kontrakcie profesorskim.

Dodatkowo, dorywczo wykładała przez wiele lat na trzech uczelniach polskich (na studiach podyplomowych Planowania Przestrzennego oraz Konserwacji Zabytków Urbanistyki i Architektury Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, w Wyższej Szkole Turystyki i Hotelarstwa w Warszawie), na Wydziale Architektury w Palermo we Włoszech i w Anglii (Bournemouth University). W tym czasie wypromowała około 80 magistrów (także na uniwersytecie w Tuluzie) - i podobną liczbę licencjantów.

Byłaś interesującą Osobą, wrażliwą, odważną, empatyczną, pełną radosnej werwy, wytrwałą. Byłaś pasjonatką pracy, chętnie dzieliłaś się jej rezultatami w dziesiątkach publikacji, podczas wykładów na uczelniach, podczas konferencji. Przygotowanie zawodowe i zgromadzone doświadczenia pozwoliły Ci na wszechstronne i dogłębne ujęcie zagadnień związanych z turystyką w aspekcie badań, projektowania, planowania przestrzennego, planów urbanistycznych, programów i strategii rozwojowych dla ośrodków wiejskich, miast, regionów i kraju. Angażowałaś się chętnie w prace społeczne, byłaś serdeczną, pomocną koleżanką i przyjaciółką.

Byłaś Człowiekiem PRAWYM, wiernym swoim wyborom i przekonaniom.

Taką Cię zapamiętam na zawsze.

ODPOCZYWAJ W POKOJU ROMANKO!

dr inż. arch. Lucyna Czyżniewska
z Komisji Ochrony Dziedzictwa Miast ICOMOS

Pełny tekst wspomnienia - prof. dr inż. arch. Romany Przybyszewskiej-Gudelis na stronie PKN ICOMOS:

<http://www.icomos-poland.org/pl/o-nas/147-wspomnienia/537-wspomnienie-prof-dr-inz-arch-romana-przybyszewska-gudelis.html>

Zachęcamy do odwiedzania naszych profili:

Facebook: gdzie publikujemy istotne informacje zarówno krajowe jak i międzynarodowe, związane bezpośrednio z ochroną zabytków. Na profilu zamieszczamy również informacje dotyczące naszej działalności.

Na platformie YouTube: zamieszczamy filmy m.in. z naszych dorocznych konferencji: majowej i grudniowej, a także z cyklu „Otwarte Wykłady PKN ICOMOS” w formule online.

Na Instagramie: który uruchomiliśmy w grudniu 2024 r.

Facebook:

Polski Komitet Narodowy ICOMOS

<https://www.facebook.com/pknicomos>

YouTube:

PKN ICOMOS

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

Instagram:

icomos_poland

https://www.instagram.com/icomos_poland/

